

prima instanță: C. Roșca
instanța de apel: L. Bulgac, D. Manole, A. Danilov

dosarul nr. 3ra-939/17

ÎNCHEIERE

30 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Mariei Colibă împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la obligarea calculării și achitării indemnizației pentru concediul de maternitate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătoriei Centru municipiul Chișinău din 07 octombrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 07 decembrie 2015, Maria Colibă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI cu privire la obligarea calculării și achitării indemnizației pentru concediul de maternitate.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 07 octombrie 2012, s-a căsătorit cu Vitalie Colibă și din căsătorie au un copil minor, XXXX, născută la XXXX.

Menționează că, nu este angajată în câmpul muncii și se află la întreținerea soțului, Vitalie Colibă, care, la rândul său, activează în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din 25 noiembrie 2013, în prezent deținând funcția de specialist al Serviciului Operativ a Direcției Situații Excepționale Ungheni.

Susține că, conducându-se de prevederile art. art. 123 și 124 din Codul muncii, la data de 18 septembrie 2015, s-a adresat la Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale cu o cerere, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației pentru concediu de maternitate (126 zile) în legătură cu nașterea copilului XXXX,

însă la data de 03 noiembrie 2015, ultimul, prin răspunsul nr. 10/7-C-130/15, a respins cererea sa prealabilă, deoarece conform art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat, iar conform art.123 alin. (2) și 124 alin. (1) din Codul muncii, precum și în baza art. 16 al Legii enunțate, s-a aprobat modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, indemnizația de maternitate urmează a fi solicitată de la Casa Națională de Asigurări Sociale.

Consideră că, răspunsul pârâtului este ilegal, deoarece contravine prevederilor art. art. 123 și 124 din Codul muncii.

Solicită obligarea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale de a-i calcula și achita indemnizația pentru concediu de maternitate cu o durată de 126 zile acordat în temeiul certificatului de concediu medical de la locul de muncă a soțului Vitalie Colibă.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 07 octombrie 2016 a fost admisă acțiunea și a fost obligat Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale să calculeze și să achite Mariei Colibă indemnizația pentru concediul de maternitate prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice, în legătură cu nașterea copilului XXXX la XXXX, la locul de muncă al soțului Vitalie Colibă.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamanta, la momentul producerii riscului asigurat, se afla la întreținerea soțului, Vitalie Colibă, care activează în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale în funcția de specialist al Serviciului Operativ a Direcției Situații Excepționale Ungheni, subdiviziune a Ministerului Afacerilor Interne, care constituie o autoritate executivă, astfel, este asigurat în sistemul public obligatoriu, făcând trimitere la prevederile art. art. 123 alin. (2) și 124 alin. (1) și (2) din Codul muncii, ale art. 61 alin. (1) ale Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, art. 16 alin. (1) și (5) al Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, ale art. 4 alin. (1), art. 7 alin. (13) ale Legii cu privire la sistemul public de asigurări sociale și pct. pct. 15, 16 și 23 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2017 a fost respins apelul declarat de către Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 26 iunie 2017, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și au fost încălcate normele de drept material și procedural.

Menționează că, conform prevederilor art. 123 din Codul muncii și ale art. 16 al Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2014, a fost aprobat modul de stabilire, calculare și achitare a indemnizațiilor din contul bugetului asigurărilor sociale de stat, indemnizația de maternitate, care urmează a fi solicitată de la Casa națională de Asigurări Sociale.

Invocă că, conform prevederilor art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurărilor sociale de stat. Prin urmare, din salariul colaboratorilor Serviciului nu se rețin plățile în bugetul asigurărilor sociale, respectiv ei nu cad sub incidența Legii cu privire la indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004.

Relevă că, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat nu prevede încasarea pentru colaboratorii atestați a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, respectiv nu se efectuează nici indemnizația de maternitate, deoarece colaboratorii acestui serviciu dispun de grad și statut special în conformitate cu Legea Serviciului Protecției Civile Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007.

Afirmă că, de indemnizația de maternitate pot beneficia angajatele sau soții acestora în cazul în care au contribuit la fondul național de asigurări sociale, mai mult, indemnizația de maternitate se suportă integral din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Notează că, conform pct. 19 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitatea temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, indemnizația de maternitate femeilor asigurate, ucenicilor (în continuare femei asigurate) și soțiilor aflate la întreținerea soților asigurați se stabilesc de către structurile teritoriale de asigurări sociale, iar conform prevederilor art. 14 alin. (4) al Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2015, nr. 73 din 12 aprilie 2015, indemnizațiile de maternitate pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă și indemnizațiile de maternitate pentru soțiile aflate la întreținerea soților salariați se calculează de structurile teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale și se plătesc, prin intermediul prestatorilor de servicii de plată desemnați, prin cerere, de către beneficiari. Prestatorul de servicii de plată desemnat de către beneficiar va încheia contract cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

Mai relevă că, conform prevederilor art. 323 alin. (1) din Codul muncii, salariații care au încheiat un contract individual de muncă cu unitățile militare, instituțiile sau organizațiile Forțelor Armate ale Republicii Moldova ori cu cele ale autorităților publice în care legea prevede îndeplinirea serviciului militar sau special,

precum persoanelor care execută serviciul civil, li se aplică legislația muncii, cu particularitățile prevăzute de actele normative în vigoare.

Susține că, conform contractului individual de muncă nr. 6170 din 12 iunie 2014, Vitalie Colibă activează în cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, în funcția de specialist al Serviciului Operativ a Direcției Situații Excepționale Ungheni, astfel, asupra acestuia se răsfrânge Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, care reglementează normele de bază a activității colaboratorilor.

Consideră că, reclamanta este în drept de a solicita stabilirea și achitarea indemnizației de maternitate de la Casa Națională de Asigurări Sociale, în baza actelor justificative, în termen de 12 luni calculat de la data îndeplinirii condițiilor de stabilire, în conformitate cu prevederile art. 27 din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat în adresa recurentului copia deciziei contestate la data de 15 mai 2017 (f. d. 87) și a fost recepționată de către aceasta, la data de 05 iunie 2017 (f.d.95), iar cererea de recurs a fost depusă de către recurent la data de 26 iunie 2017 (f. d. 91).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic